

**Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului - Reglementare  
din 14 iulie 2006**

**Reglementarea aeronautică civilă română RACR-LDOZ  
"Licențierea dispecerilor operațiuni zbor", ediția 01/2006  
din 14.07.2006**

*În vigoare de la 03 ianuarie 2007*

*Consolidarea din data de 21 septembrie 2016 are la bază publicarea din  
Monitorul Oficial, Partea I nr. 812 din 03 octombrie 2006 și include modificările  
aduse prin următoarele acte: Ordin 382/2010;  
Ultimul amendament în 21 mai 2010.*

*Preambul*

(1) Activitatea aeronautică civilă pe teritoriul și în spațiul aerian național român este reglementată prin Codul aerian, prin actele normative interne din domeniu și se desfășoară cu respectarea prevederilor Convenției privind aviația civilă internațională, semnată la Chicago la 7 decembrie 1944, precum și ale altor convenții și acorduri internaționale la care România este parte.

(2) Reglementările aeronautice civile române sunt elaborate, emise sau adoptate în conformitate cu prevederile legislației naționale în vigoare, precum și cu respectarea prevederilor Convenției privind aviația civilă internațională, semnată la Chicago la 7 decembrie 1944, ratificată de România prin Decretul nr. 194/1965, publicat în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 14 din 24 aprilie 1965, și în conformitate cu standardele și practicile recomandate în anexele la aceasta, precum și cu prevederile altor convenții și acorduri internaționale la care România este parte, astfel încât să se asigure un caracter unitar, coerent și modern procesului de elaborare și dezvoltare a sistemului național de reglementări aeronautice civile române.

(3) În conformitate cu prevederile Codului aerian și în scopul reglementării domeniului aviației civile, Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, în calitate sa de autoritate de stat în domeniul transporturilor, emite sau asigură prin delegări de competență elaborarea și/sau emiterea reglementărilor aeronautice civile române, care au caracter obligatoriu pentru toți participanții la activitățile aeronautice civile și conexe, precum și pentru persoanele care își propun ori desfășoară activități în zonele supuse serviciilor de aeronautică civilă.

(4) Prezenta reglementare a fost elaborată având la bază prevederile Codului aerian al României, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45 din 26 ianuarie 2001, și standardele și practicile recomandate în anexele nr. 1 și 6 la Convenția de la Chicago privind aviația civilă

internațională, în scopul de a stabili cerințele de licențiere pentru dispecerii operațiunii zbor.

## Reguli de amendare

Prevederile prezentei reglementări se pot modifica prin amendare sau prin emiterea unei noi ediții în cazul în care sunt necesare modificări care afectează mai mult de 30% din conținutul acesteia. Reguli de amendare a Reglementării aeronautice civile române RACR-LDOZ:

1. amendamentul sau ediția nouă a reglementării se aprobă numai prin ordin al conducătorului autorității de stat;
2. după primirea amendamentului aprobat în condițiile menționate la pct. 1, fiecare deținător al reglementării va introduce noile pagini emise, va distruge paginile înlocuite și va completa în mod corespunzător Indexul amendamentelor;
3. în cazul emiterii unei noi ediții, fiecare deținător al reglementării va lua măsurile necesare pentru scoaterea din uz a ediției înlocuite.

## CAPITOLUL I Generalități

RACR-LDOZ 001 Definiții și abrevieri

RACR-LDOZ 001

### a) Definiții

1. autoritatea de licențiere - autoritatea desemnată de autoritatea de stat ca fiind responsabilă pentru licențierea dispecerilor operațiunii zbor. În sensul prezentei reglementări, prin autoritate de licențiere se înțelege Autoritatea Aeronautică Civilă Română;
2. certificat de operator aerian - documentul care atestă capacitatea unui operator aerian de a efectua activități de transport aerian public;
3. Inspectoratul General pentru Comunicații și Tehnologia Informației - organism abilitat pentru administrarea, supravegherea și controlarea activităților din domeniul comunicațiilor;
4. obținere - atunci când solicitantul nu a mai deținut anterior o astfel de licență. În cazul revocării de către autoritatea de licențiere a licenței deținute anterior, orice nouă licență se consideră a fi obținută inițial;
5. licență de dispecer operațiunii zbor - un document prin care se atestă că o persoană poate îndeplini funcția de dispecer operațiunii zbor și care conține date și atestări personale, medicale, profesionale, precum și competența/valabilitatea la momentul respectiv;
6. modificare - schimbarea datelor conținute în licența deținătorului;
7. reînnoire - atunci când solicitantul a deținut anterior o astfel de licență al cărei termen de valabilitate a expirat;
8. revalidare - atunci când solicitantul susține examinarea în termenul de valabilitate a licenței;

9. operator aerian - persoană fizică sau juridică autorizată și/sau licențiată, angajată în operarea aeronavelor;

10. reconversie - obținerea licenței de dispecer operațiuni zbor prin creditarea experienței de personal navigator, deținută de solicitant;

11. revocare - anularea de către autoritatea de licențiere a drepturilor și privilegiilor conferite de licența deținută;

12. siguranța zborului - capacitate a activității aeronautice constând în evitarea afectării sănătății sau pierderii de vieți omenești, precum și a producerii de pagube materiale în timpul sau din cauza operațiunilor aeriene;

13. suspendare - măsură ce constă în retragerea temporară (pentru o perioadă de cel mult 12 luni), de către autoritatea de licențiere, a drepturilor și privilegiilor conferite de licența deținută.

RACR-LDOZ 001

#### b) Abrevieri

1. AOC - Air Operator Certificate - certificat de operator aerian

2. ATS - Air Traffic Services - servicii de trafic aerian

3. ICAO - International Civil Aviation Organisation - Organizația Aviației Civile Internaționale

4. SARPS - Standards and Recommended Practices (ICAO) - standarde și practici recomandate (OACI).

RACR-LDOZ 005 Domeniul de aplicabilitate

(1) Prezenta reglementare stabilește cerințele minime ce trebuie îndeplinite de către solicitanții licenței de dispecer operațiuni zbor din punctul de vedere al vârstei minime, pregătirii teoretice, experienței practice la locul de muncă, precum și al cunoștințelor profesionale și aptitudinilor pe care trebuie să le poseze și să le dovedească prin examinare.

(2) Această reglementare stabilește, de asemenea, cerințele ce trebuie îndeplinite în vederea acordării/ revalidării/reînnoirii licenței de dispecer operațiuni zbor.

(3) Prevederile prezentei reglementări au caracter obligatoriu și se aplică solicitanților și deținătorilor de licență de dispecer operațiuni zbor, operatorilor aerieni deținători ai unui certificat de operator aerian și organizațiilor de pregătire a personalului în scopul obținerii, revalidării și reînnoirii licenței de dispecer operațiuni zbor.

## CAPITOLUL II

### Licența de dispecer operațiuni zbor

RACR-LDOZ 010 Prevederi generale

(1) Exercițarea atribuțiilor specifice dispecerilor operațiuni zbor în cadrul compartimentelor de tip dispecerat zbor al operatorilor aerieni este permisă numai persoanelor care dețin o licență corespunzătoare, emisă de autoritatea de licențiere în conformitate cu cerințele conținute în prezenta reglementare.

(2) Licența de dispecer operațiuni zbor conferă deținătorului următoarele atribuții și responsabilități:

(i) să asiste pilotul comandant în pregătirea zborului și să furnizeze informațiile relevante solicitate;

(ii) să asiste pilotul comandant la întocmirea planurilor de zbor operaționale și ATS, să semneze, dacă este cazul, și să depună planul de zbor ATS la unitatea de trafic aerian corespunzătoare;

(iii) să furnizeze în timpul zborului, prin mijloace adecvate, informații relevante privind siguranța zborului;

(iv) în situații de urgență, să inițieze procedurile specificate în manualul de operațiuni al operatorului aerian.

(3) Un dispecer operațiuni zbor trebuie să evite să ia măsuri care ar intra în conflict cu procedurile stabilite pentru furnizarea:

(i) serviciului de control al traficului aerian;

(ii) serviciului meteorologic aeronautic;

(iii) serviciului de comunicații.

(4) Valabilitatea unei licențe de dispecer operațiuni zbor, acordată de către autoritatea de licențiere în conformitate cu prevederile cuprinse în prezenta reglementare, este de 24 de luni.

RACR-LDOZ 015 Condiții de obținere a licenței de dispecer operațiuni zbor

(1) Solicitantul unei licențe de dispecer operațiuni zbor trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

(i) limita minimă de vârstă este de 21 de ani;

(ii) studii medii (diplomă de bacalaureat);

(iii) cunoașterea limbii engleze la un nivel care să asigure buna desfășurare a activității de dispecer operațiuni zbor;

(iv) să aibă următoarea experiență:

a) 2 ani de serviciu, în total, în oricare dintre funcțiile specificate la pct. (a-1.1)-(a-1.3) inclusiv sau în orice combinație a acestor funcții, cu condiția ca în caz de experiență combinată, durata de serviciu în cel puțin una dintre funcții să fie de minimum un an:

(a-1.1) membru al echipajului de conducere de la bordul aeronavelor civile (piloți, navigatori, mecanici și/sau ingineri de bord și operatori radionaviganți); sau

(a-1.2) meteorolog într-o organizație care oferă servicii specifice în transportul aerian; sau

(a-1.3) un controlor de trafic aerian sau supraveghetor tehnic al dispecerului operațiuni zbor;

sau

b) cel puțin un an de serviciu în calitate de asistent al dispecerului operațiuni zbor în transportul aerian;

sau

c) să facă dovada absolvirii unui curs de pregătire teoretică inițială în cadrul unei organizații de pregătire recunoscută/autorizată de autoritatea de licențiere conform cap. IV, denumit în continuare curs de formare dispeceri operațiuni zbor. Prin curs de pregătire teoretică inițială se înțelege un curs desfășurat în țară sau în străinătate, ale cărui cadru de desfășurare, lectori,

durată și programă analitică sunt aprobate sau recunoscute de către autoritatea de licențiere;

(v) să facă dovada că este deținător al unui certificat de aptitudine medicală în termen de valabilitate conform reglementărilor aplicabile.

(2) Cunoștințele teoretice vor fi verificate în cadrul unui examen teoretic, de către o comisie de examinatori a autorității de licențiere, la disciplinele specificate în RACR-LDOZ 025.

(3) Îndeplinirea condiției prevăzute la RACR-LDOZ 015 (1) (iii) se va proba printr-un atestat corespunzător.

(4) Pentru acordarea licenței, solicitantul, după promovarea examinării teoretice, trebuie să facă dovada exercitării prerogativelor funcției de dispecer operațiuni zbor timp de minimum 90 de zile lucrătoare, sub îndrumarea și pregătirea unui deținător al licenței de dispecer operațiuni zbor agreat de autoritatea de licențiere în acest scop. Perioada de activitate sub supraveghere trebuie să fie efectuată în decurs de cel mult 6 luni de la data depunerii solicitării pentru licențiere.

(5) Pregătirea practică ce trebuie efectuată de solicitantul unei licențe de dispecer operațiuni zbor, în conformitate cu prevederile alin. (4), se poate efectua atât la o organizație de pregătire autorizată, cât și la un operator aerian certificat/autorizat, sub îndrumarea unui dispecer operațiuni de zbor care îndeplinește următoarele condiții:

(i) deține licența de dispecer operațiuni zbor în termen de valabilitate;

(ii) posedă cunoștințe privind:

- metodele de instruire;
- analiza și corectarea greșelilor (greșeli sistematice, greșeli caracteristice);
- performanțele umane și limitările specifice instruirii;

(iii) este nominalizat în acest sens de operatorul aerian.

**Nota 1** . Dispecerii nominalizați pentru a asigura instruirea la sol trebuie să dețină o experiență ca dispecer operațiuni zbor de minimum 3 ani în cadrul operatorului respectiv sau minimum 5 ani în cadrul unui alt operator aerian și trebuie să dețină o autorizare internă în cadrul operatorului respectiv, în baza promovării unui test bazat pe materialele de curs ce vor fi prezentate la disciplina specifică de instruire.

**Nota 2** . Lista cu dispecerii nominalizați pentru instruirea practică la sol va fi trimisă de operatorul aerian, în vederea agreării, la autoritatea de licențiere, înainte de începerea procesului de instruire practică.

**Nota 3** . Operatorul aerian va dezvolta, în manualul de operațiuni, programe de pregătire specifice, anuale, pentru menținerea competenței dispecerilor nominalizați să asigure instruirea la sol a solicitanților de licențe de dispeceri operațiuni zbor.

RACR-LDOZ 020 Pregătirea teoretică/practică în vederea acordării licenței de dispecer operațiuni zbor

(1) Solicitantul unei licențe trebuie să dovedească autorității de licențiere că îndeplinește condiția de experiență menționată în RACR-LDOZ 015 (iv).

**(2)** Durata cursului de formare dispeceri operațiuni zbor fără experiență anterioară în aviație, conform RACR-LDOZ 015 (iv) c), este de minimum 270 de ore. Valabilitatea cursului de pregătire teoretică este de 24 de luni.

**(3)** Pentru personalul care posedă experiență anterioară în aviație, se recomandă efectuarea unui curs de reconversie. Durata cursului de reconversie cu experiență ca personal aeronautic, conform prevederilor RACR-LDOZ 015 (iv) a) pct. (a-1.1)-(a-1.3) și b), este de minimum 60 de ore.

**(4)** Prin curs de reconversie se înțelege un curs desfășurat în țară sau în străinătate, ale cărui cadru de desfășurare, lectori, durată și programă analitică sunt aprobate sau recunoscute de autoritatea de licențiere.

**(5)** Pentru a acoperi diferitele niveluri de pregătire a cursanților, cursul de formare este împărțit în două faze, după cum urmează:

**(i)** faza I, cunoștințe de bază. La încheierea acestei faze cursantul posedă cunoștințele necesare pentru a efectua faza a II-a a instruirii. Faza I este descrisă în anexa la prezenta reglementare;

**(ii)** faza a II-a, instruirea practică aplicată. Faza a II-a este descrisă în anexa la prezenta reglementare.

RACR-LDOZ 025 Discipline de examinare

**(1)** Comisia de examinatori va verifica, printr-o examinare scrisă, cunoașterea de către candidați a regulilor, cerințelor, procedurilor, normelor și practicilor semnificative pentru activitățile de planificare, pregătire și supraveghere operațională a activităților de zbor care trebuie să fie cunoscute și aplicate corect de către deținătorul unei licențe de dispecer operațiuni zbor.

**(2)** Disciplinele de examinare pentru obținerea licenței sunt:

**(i)** Legislație și reglementări aeronautice:

**a)** reguli și reglementări relevante deținătorului de licență de dispecer operațiuni zbor;

**b)** practici și proceduri corespunzătoare serviciilor de trafic aerian.

**(ii)** Cunoașterea aeronavei:

**a)** principiile de funcționare a grupurilor motopropulsoare, sistemele și aparatele de bord ale avionului;

**b)** limitările de operare/funcționare a avioanelor și grupurile motopropulsoare;

**c)** lista minimă de echipamente.

**(iii)** Proceduri de planificare a zborului și calculul performanței:

**a)** efectele încărcării și centrării asupra performanței aeronavei și caracteristicile zborului; calculul masei/greutății și centrării;

**b)** planificarea operațională a zborului; calculul consumului de combustibil și al autonomiei de zbor; proceduri de alegere a aeroportului de rezervă; operațiuni lung curier;

**c)** întocmirea și depunerea planului de zbor ATS;

**d)** principiile de bază ale sistemului de stabilire a planurilor de zbor cu ajutorul computerului.

**(iv)** Performanțe umane relevante sarcinilor dispecerului:

**a)** materialul îndrumător pentru crearea de programe de instruire asupra "Performanțelor umane" poate fi găsit în Manualul de instruire factori umani.

**(v)** Meteorologie aeronautică:

**a)** meteorologie aeronautică; mișcarea/deplasarea formațiunilor barice; structura fronturilor și originea și caracteristicile fenomenelor meteorologice semnificative care influențează condițiile de decolare, zborul pe rută și aterizarea;

**b)** interpretarea și aplicarea hărților și prognozelor de meteorologie aeronautică; coduri și abrevieri; utilizarea și procedurile de obținere a informațiilor meteorologice.

**(vi)** Navigație aeriană:

**a)** principiile navigației aeriene, cu accent pe zborul instrumental.

**(vii)** Proceduri operaționale:

**a)** utilizarea documentației aeronautice;

**b)** proceduri operaționale pentru transportul mărfurilor și bunurilor periculoase;

**c)** proceduri legate de accidente și incidentele de aviație; proceduri de urgență în zbor;

**d)** proceduri legate de intervenția ilicită și sabotarea avionului.

**(viii)** Principiile zborului:

**a)** principiile zborului cu privire la categoria corespunzătoare aeronavei.

**(ix)** Comunicații radio:

**a)** proceduri de comunicații cu aeronavele și stațiile relevante de la sol.

**(3)** Verificarea cunoașterii regulilor și procedurilor specifice pentru comunicarea radio cu aeronava, precum și cu stațiile de la sol se va face numai pentru personalul care îndeplinește efectiv, prin fișa postului, asemenea atribuții și numai în cazurile în care autoritatea de licențiere consideră necesară o verificare suplimentară față de cerințele legale în acest sens instituite în cadrul Inspectoratului General pentru Comunicații și Tehnologia Informației.

RACR-LDOZ 030 Demonstrarea competenței

Solicitantul unei licențe de dispecer operațiuni zbor trebuie să demonstreze că are abilitatea:

**(i)** să facă o analiză meteorologică corectă din punct de vedere operațional, utilizând hărți, respectiv mesaje meteorologice; să furnizeze informații corecte cu privire la condițiile meteorologice de-a lungul și din vecinătatea unei rute aeriene; să aleagă în funcție de informațiile meteorologice prognozate primite (la care are acces) destinația și/sau destinațiile alternative legate de activitățile de transport aerian;

**(ii)** să stabilească traiectoria optimă pentru un anumit segment al rutei de zbor și să elaboreze manual sau cu ajutorul computerului un plan de zbor corect;

**(iii)** să asigure asistența și supravegherea operațională a unui zbor în condiții meteorologice nefavorabile, simulate sau reale, potrivit atribuțiilor conferite posesorului unei licențe de dispecer operațiuni zbor.

**RACR-LDOZ 035 Revalidarea licenței de dispecer operațiuni zbor**

**(1)** Condiții necesare în vederea revalidării licenței de dispecer operațiuni zbor:

**(i)** să aibă licența de dispecer operațiuni zbor în termen de valabilitate;  
**(ii)** să aibă un certificat de aptitudine medicală, în termen de valabilitate, eliberat de o instituție medicală recunoscută de autoritatea de licențiere;  
**(iii)** să dovedească în fața comisiei de examinare a autorității de licențiere cunoștințele teoretice cerute pentru exercitarea prerogativelor conferite de deținerea licenței de dispecer operațiuni zbor la următoarele discipline de examinare teoretică:

**a)** Legislație și reglementări aeronautice;  
**b)** Documente și proceduri operaționale;  
**c)** Meteorologie aeronautică, interpretarea și aplicarea hărților și prognozelor de meteorologie aeronautică; coduri și abrevieri.

**(2)** Autoritatea de licențiere va detalia prin proceduri mai ample disciplinele de examinare menționate mai sus.

**RACR-LDOZ 040 Reînnoirea licenței de dispecer operațiuni zbor**

**(1)** Pentru reînnoirea licenței de dispecer operațiuni zbor solicitantul trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

**(i)** termenul de valabilitate a licenței de dispecer operațiuni zbor să fie expirat;

**(ii)** să facă dovada că este deținător al unui certificat de aptitudine medicală, în termen de valabilitate, eliberat de o instituție medicală recunoscută de autoritatea de licențiere;

**(iii)** să facă dovada absolvirii unui curs teoretic de pregătire acceptat sau aprobat de autoritatea de licențiere

**(iv)** să dovedească în fața comisiei de examinare a autorității de licențiere cunoștințele teoretice cerute pentru exercitarea prerogativelor conferite de deținerea licenței de dispecer operațiuni zbor.

**(2)** Discipline de examinare teoretică:

**(i)** Legislație și reglementări aeronautice;

**(ii)** Documente și proceduri operaționale;

**(iii)** Meteorologie aeronautică;

**(iv)** Proceduri de comunicații aeronautice și cunoștințe de limba engleză de aviație.

**(3)** Autoritatea de licențiere va detalia prin proceduri mai ample disciplinele de examinare menționate mai sus.

**RACR-LDOZ 045 Modificarea licenței de dispecer operațiuni zbor**

**(1)** Licența de dispecer operațiuni zbor, în termen de valabilitate, se modifică atunci când se schimbă datele conținute în licența deținută.

**(2)** Solicitantul trebuie să facă dovada parcurgerii, în cadrul noului operator aerian, a unui curs intern de pregătire teoretică în vederea familiarizării cu noua poziție de lucru.



## CAPITOLUL III

### Suspendarea, revocarea

RACR-LDOZ 050 Suspendarea și revocarea licenței de dispecer operațiuni zbor

**(1)** Licența de dispecer operațiuni zbor își poate pierde valabilitatea prin revocare (definitivă) sau suspendare (temporară) înainte de expirarea termenului pentru care a fost acordată, în următoarele situații:

**(i)** titularul a fost declarat inapt medical pentru exercitarea în continuare a atribuțiilor și îndeplinirea responsabilităților în calitate de dispecer operațiuni zbor;

**(ii)** prin decizie a autorității de licențiere, în urma constatării unor deficiențe majore, de natură să prejudicieze siguranța zborului și eficiența operațiunilor aeriene ale operatorului aerian, sau a unei conduite profesionale incompatibile cu respectiva funcție, titularului îi este revocată sau suspendată licența.

**(2)** Perioada maximă pentru care se acordă sancțiunea de suspendare a licenței de dispecer operațiuni zbor este de 12 luni.

**(3)** Reluarea activității unui dispecer operațiuni zbor în urma expirării perioadei de suspendare a licenței se va face după parcurgerea unei perioade de reîmprospătare a cunoștințelor teoretice (minimum 40 de ore) și a deprinderilor practice sub supravegherea unui dispecer operațiuni zbor licențiat.

**(4)** Sancțiunile sunt comunicate în termen de 3 zile calendaristice operatorului aerian pentru a lua măsurile necesare. Ridicarea sancțiunilor este dispusă numai de autoritatea de licențiere.

**(5)** În cazul în care titularul licenței de dispecer operațiuni zbor acumulează două sancțiuni de suspendare a licenței, într-o perioadă de 36 de luni, menționate în RACR-LDOZ 050 (2), se procedează la revocarea licenței, titularul trebuind să parcurgă etapele procesului de acordare inițială a licenței.

RACR-LDOZ 055 Contestarea suspendării/revocării licenței de dispecer operațiuni zbor

Măsura prevăzută de suspendare/revocare a licenței de dispecer operațiuni zbor poate fi contestată în scris, în conformitate cu legislația aplicabilă în vigoare.

## CAPITOLUL IV

### Organizații de pregătire

RACR-LDOZ 060 Generalități

Organizația de pregătire, în sensul prezentei reglementări, este o organizație recunoscută sau autorizată de autoritatea de licențiere, dotată cu personal și echipament specifice care operează într-un mediu corespunzător și care oferă instruire pe baza unor programe specifice, în scopul obținerii, revalidării și reînnoirii licenței de dispecer operațiuni zbor.

RACR-LDOZ 065 Condiții de autorizare

Organizația de pregătire care solicită autorizarea va prezenta autorității de licențiere, spre aprobare, după caz, următoarele documente aferente autorizării solicitate: (i) manualul de instruire și (ii) manualul de calitate, aferente autorizării solicitate.

RACR-LDOZ 070 Valabilitatea autorizației

(i) Autorizarea inițială se acordă pentru o perioadă de 12 luni și poate fi prelungită cu perioade de maximum 24 de luni.

(ii) Autorizarea poate fi modificată, suspendată sau revocată de autoritatea de licențiere, dacă oricare dintre cerințele inițiale de autorizare sau standardele impuse încetează să mai fie menținute la nivelul minim aprobat.

## **ANEXĂ**

### Faza I - Cunoștințe de bază:

Nr. crt.	Disciplina	Durata în ore
1.	Legislație și reglementări aeronautice	30
2.	Inițiere în aviație - terminologie de aviație	11
3.	Cunoașterea aeronavei	10
4.	Proceduri de planificare a zborului și calculul performanței	17
5.	Navigație aeriană	24
6.	Managementul traficului aerian	31
7.	Meteorologie aeronautică	20
8.	Masa și centrul aeronavei	27
9.	Transportul pe calea aerului al bunurilor periculoase	9
10.	Planificarea zborului	18
11.	Monitorizarea zborului	16
12.	Comunicații radio	18
13.	Factori umani	15
14.	Siguranța zborului (situații de urgență și normale)	8
15.	Proceduri operaționale	8
16.	Principiile zborului	8
Total ore:		270

### Faza a II-a - Instruire practică aplicată:

Operațiuni de zbor aplicabile	25 de ore
Practică dispecer zbor	90 de zile lucrătoare